

ALEXANDRA ANDREWS

**Kuka
on
Maud
Dixon?**

Suomentanut Jaakko Kankaanpää

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos

Who is Maud Dixon?

Copyright © 2021 by Alexandra Andrews Beha

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

Sitaatti Dylan Thomasilta sivulla 58 Marja Leena Mikkolan suomennoksesta

Macbeth-sitaatti romaanin nimenä sivulla 266 Paavo Cajanderin suomennoksesta

ISBN 978-951-1-36886-1

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2021

Chrisille

Me hourein ruokimme sydäntämme,
se julmaksi kasvoi eineestään.

– W. B. Yeats

”Kottaraisen pesä ikkunani takana”

ESINÄYTÖS

Semat, Marokko

”Madame Wiil-kok?”

Hän sai vasenta silmänsä hiukan auki, ja lämmin keltainen valo virtasi raosta sisään. Näkökentän poikki kulki sumea valkoinen hahmo. Hän sulki silmän taas.

”Madame Wiil-kok?”

Jostain kuului kimeää piipitystä. Tällä kertaa hän pakotti molemmat silmänsä avautumaan. Hän makasi epämukavassa sängyssä kahden likaisen verhon välissä.

”Madame Wiil-kok?”

Hän käänsi kankeasti päätään. Vuoteen viereen vedetyssä tuolissa istui mies sotilaallisen näköinen virkapuku yllään. Mies oli nojautunut eteenpäin reisiensä varaan ja katseli häntä tutkivasti. Miehen kasvot olivat kiiltävät ja pyöreät kuin vauvanukella. Hän näytti vakavalta.

”Madame Wiil-kok?” mies sanoi neljännen kerran.

”Helen?” hän kysyi heikolla äänellä.

”Helen.” Mies nyökkäsi. ”Tiedättekö te, missä olette?”

Hän katseli ympärilleen. ”Sairaalassa?”

”Juuri niin. Teillä oli iso ilta.”

”Iso ilta?”

”Hyvin iso ilta.”

Häneltä pääsi väkisin pieni naurahdus, ja hän näki miehen kulmien vetäytyvän harmista kurttuun. Sitten vuoteen vasemmalla puolella oleva verho suhahti auki. Molemmat kääntyivät katsomaan. Verhon takaa astui esiin nainen, jolla oli valkoinen pääliina ja valkoinen jakku. Sairaanhoitaja? Nainen kumartui vuoteen ylle ja hymyili sydämellisesti. Hän sanoi jotakin vieraalla kielellä oikoessaan ohutta peittoa.

Sitten hän kääntyi vuoteen vieressä istuvan miehen puoleen ja sanoi jotain muuta, nyt terävämmin. Mies nousi kämmenet kohotettuina lepyttelevään eleeseen. Hän hymyili kylmää hymyä ja veti verhon auki. Hän oli poissa.

Sängyssä makaava nuori nainen kääntyi sairaanhoitajan puoleen, mutta hänkin oli lähdössä.

”Odota”, nainen sanoi käheällä äänellä. Hoitaja ei joko kuulut tai ei totellut.

Hän oli yksin.

Hänen katseensa asettui kattoon. Sitä täplittivät ruskeat vesilaikut. Hän yritti nousta istumaan, mutta sai huomata, että vasempaan ranteeseen pantu kipsi esti sen. Silloin hän ymmärsi, että häntä sattui. Joka paikkaan.

Hänen katseensa palasi tuoliin, jossa mies oli istunut. Mies oli sanonut häntä madame Wiil-kokiksi. Se tuntui tärkeältä, mutta hän ei osannut sanoa, mitä se tarkoitti. Hän sulki taas silmänsä.

Muutaman hetken – tai ehkä muutaman tunnin – kuluttua verho avautui jälleen. Hoitaja oli palannut eri miehen kanssa.

”Madame Wilcox”, mies sanoi. ”Hienoa, että olette hereillä.” Mies äänsi englantia huolellisemmin kuin useimmat syntyperäiset puhujat. Jokainen tavu erottui tarkasti seuraavasta. ”Olen

tohtori Tazi. Olin vuorossa viime yönä, kun teidät tuotiin tänne. Teillä oli kaksi murtunutta kylkiluuta, murtunut ranne sekä verenpurkaumia kasvoissa ja yläruumiissa. Minulle kerrottiin, että olitte auto-onnettomuudessa. Näemme täällä usein sellaisia vammoja turvatyynyn jäljiltä. Teitä onnisti, että pääsitte niin vähällä.”

Sairaanhoitaja ojensi kuin merkin saatuaan tohtori Tazille muovimukin ja poskihampaan kokoisen valkoisen tabletin.

”Hydrokodonია. Kipulääkettä”, lääkäri sanoi. ”Palaan vielä iltapäivällä arvioimaan vointinne, mutta en usko, että teitä on syytä pitää täällä huomista pidempään. Siihen asti teidän täytyy levätä, madame Wilcox.” Hän lähti vetäen valkopukuista hoitajaa perässään kuin huntua.

Madame Wilcox. Hän lausui nimen hiljaa. Helen.

Sitten valo katosi ja uni lankesi hänen ylleen.

I OSA

1.

Kaksi nuorta naista kapusi ylös kapeaa portaikkoa kohti naurua ja musiikkia. Edellä kulkeva Florence Darrow kuljetti kättään pitkin verenpunaista seinää.

”Jotenkin kieroutunutta pitää kustantamon juhlat täällä”, hän sanoi.

Molemmat olivat kustannustoimittajan assistentteja Forrester Booksilla, matkalla kustantamon talvijuhlaan, joka perinteisesti pidettiin The Library -nimisen tummaksi paneloidun baarin yläkerrassa, salissa jonka teemana oli kirjallinen kitsch.

”Vähän niin kuin YK:n huippukokous olisi EPCOTissa.”

”Niinpä”, myönsi Lucy Gund pienellä äänellä. Hänen lenkinsä oli kivunnut portaissa ylös sukkahousuja pitkin ja jäänyt ryppyyn reisien ympärille.

Päästyään portaikosta he pysähtyivät tarkastelemaan näkymää. Juhlat olivat alkaneet vasta puoli tuntia sitten, mutta väkijoukosta nouseva meteli riippui jo ihmisten yllä savusumupilven lailla. Melkein sata henkeä – jotkut heidän työvereitaan, suurin osa ei – pakkautuneina pieniin tiiviisiin ryhmiin. Florence oli varonut tulemasta liian aikaisin, mutta nyt häntä harmitti, että he eivät olleet ehtineet valloittaa jostain omaa nurkkausta. He katselivat ympärilleen nähdäkseen tuttuja, joiden seuraan liittyä. Turhaan.

”Haetaanko ensin juotavaa?” Florence ehdotti. Lucy nyökkäsi.

He olivat aloittaneet Forresterilla samaan aikaan, melkein kaksi vuotta sitten, ja Lucy oli välittömästi lahjoittanut Florencelle ehdottoman uskollisuutensa.

Paperilla Lucy oli juuri sellainen ystävä, jonka Florence oli toivonut New Yorkissa saavansa. Lucy oli kotoisin Amherstistä, missä hänen molemmat vanhempansa opettivat collegessa englantilaisella laitoksella. Hänen isänsä kirjoittamaa Nathaniel Hawthornen elämäkertaa pidettiin alan perusteoksena. Florence oli viettänyt heidän luonaan ensimmäisen kiitospäivänsä New Yorkiin muuttamisen jälkeen ja ihastunut huomattavasti, että heidän vanha, kirjojen täyttämä kotitalonsa oli melkein Emily Dickinsonin talon naapurissa. Se oli ollut juuri sellainen älymystön idylli, jossa hän itse olisi halunnut varttua. Se oli kaikkea, mitä hänen äitinsä ahdas kerrostaloasunto Port Orangessa ei ollut.

Käytännössä Lucylta kuitenkin puuttui vaivaton hienostuneisuus, jonka Florence oli kuvitellut hänelle sellaisen kodin perintönä itsestään selvästi kuuluvan. Lucy oli piinallisen ujo, ja joskus Florence epäili hänen äitinsä neuvoneen, että hänen olisi hankittava New Yorkista yksi ystävä, ja sen jälkeen kaikki menisi hyvin. Florence oli ensimmäinen, jonka Lucy oli Forresterilla tavannut.

He eivät olleet vielääkään päässeet kunnolla mukaan kustantamon työyhteisöön, etupäässä koska Lucy ei ollut yrittänyt ja Florence ei ollut onnistunut. Kun Florence oli lisäksi katkaissut väliä vanhoihin kavereihinsa Floridassa – hän piti menneisyyttään kuolioon joutuneena jäsenenä, joka oli amputoitava muun ruumiin pelastamiseksi – Lucy oli sekä käytännössä että periaatteensa hänen ainoa ystävänsä.

He pujottelivat väkijoukon halki, ohittivat viinirypäleillä ja juustoilla lastatun pitkän pöydän ja suuntasivat kohti salin peillä olevaa jyrkää mahonkista baaritiskiä. Mustaan satiiniiliiviin

pukeutunut baarimestari hymyili kohti näkymätöntä pistettä josakin heidän päänsä yläpuolella. Ilmeisesti he eivät riittäneet täyttämään ehtoja, jotka olisivat taanneet hänen jakamattoman huomionsa. Lucy oli jo tottunut siihen, että ei kiinnostanut ketään – itse asiassa se näytti joskus päinvastoin olevan hänen tavoitteensa – mutta Florencella oli ollut juuri sen verran menestystä miesten parissa, että häntä harmitti, kun hänen viehätysvoimansa ei tehnyt vaikutusta.

Hän ei ollut ruma, mutta ihmiset panivat aina ensimmäiseksi merkille hänen epätavallisen kalpean ihonsa. Hän olisi voinut viettää lapsuutensa bunkkerissa aurinkoisen Floridan sijaan. Jälleen yksi todiste siitä, että hän oli syntynyt väärään paikkaan, hän mielti usein tyytyväisenä. Hänen vaalea ihonsa myös punastui helposti, ujoudesta vaiko kiihkosta, se ei ollut koskaan täysin selvää, aivan kuin Luoja olisi hänen kohdallaan horjunut päättämättömänä viattomuuden ja perversion välillä. Joidenkin miesten mielestä vaikutelma oli kiehtova, toiset se karkotti. Hänellä oli myös tummat, lähes mustat silmät ja tummanvaalea luonnonkihara tukka, joka sojotti joka suuntaan kuin Medusalla. Hänen äitinsä oli vuosien varrella tuhlannut satoja dollareita geeleihin, suihkeisiin ja voiteisiin, mutta keinoa sen kesyttämiseksi ei vain ollut löytynyt.

”Ja mitä neideille saisi olla?” baarimestari kysyi harjaantuneella äänellä. Valo kimmelsi hänen piikeiksi muotoilluissa hiuksissaan. Florence kuvitteli, että ne rusentuisivat sormissa kuin jäätynyt nurmikko.

Lucy osoitti ilmoitusta, jossa mainostettiin talon omaa cocktailia. ”Taidan ottaa Dewar’s Decimal Systemin.”

Florence tilasi punaviiniä.

”Löytyy Cabernetia tai Pinot’ta.”

”Kumpaa vain”, Florence sanoi toivoakseen huolettomalla äänellä. Hän ei tiennyt viinistä mitään.

Molemmat maistoivat lasistaan ja lähtivät sitten etsimään ryhmää, jonka rajan läpi voisi murtautua. He huomasivat joukon muita assistentteja kerääntyneenä seisovan pöydän tuntumaan ja lyöttäytyivät joukon liepeille. Nuorella kustannustoimittajalla nimeltä Amanda Lincoln oli meneillään suurellinen riita pitkän ja hoikan alle kolmekymppisen vaaleanruskeaan vakosamettipukuun sonnustautuneen miehen kanssa.

”Ei jumalauta millaista naisvihaa”, Amanda sanoi.

Gretchen, terhakka assistentti, jonka pöytä oli konttorissa Florencen pöytää vastapäätä, kääntyi selittämään. ”Fritz väittää tietävänsä varmasti, että Maud Dixon on mies.”

”Eihän”, Lucy kuiskasi käsi suun edessä.

Maud Dixonin nimellä julkaistu esikoisromaani *Mississippi Foxtrot* oli pari vuotta aiemmin niittänyt valtavat määrät mainetta, kunniaa ja menestystä. Se kertoi kahdesta teinityöstä, Maudista ja Rubystä, ynnä heidän polttavasta tarpeestaan päästä pakoon pienestä kotikaupungistaan Collyer Springsistä Mississippistä. Heidän yrityksensä kilpistyvät joka käänteessä heidän ikäänsä, sukupuoleensa, köyhyyteensä ja vanhempiensa kylmään välinpitämättömyyteen. Kaikki kärjistyy, kun Maud tappaa rakennusurakoitsijan, joka on matkalla Collyer Springsin kautta töihin Memphisiin. Miehen virhe oli, että hän iski silmänsä kuusitoistavuotiaaseen Rubyyn eikä suostunut enää kääntämään katsettaan pois.

Murha vapauttaa lopulta molemmat tytöt kotikaupungin otteesta. Toinen päätyy vankilaan, toinen saa stipendin Mississippin yliopistoon.

Arvostelijat olivat panneet merkille tarkkanäköisen, tunteilemattoman kerronnan ja uuden virkistävän näkökulman. Molemmat piirteet olivat herättäneet kirjallisuuspiireissä huomiota, mutta suuren yleisön suosioon *Mississippi Foxtrot* oli noussut vas-

ta, kun eräs kuuluisa Hollywood-näyttelijä oli valinnut sen luku-piiriinsä. Joko kirjailijan näkijänlahjojen ansiosta tai pelkästään onnen kaupalla se oli ilmestynyt #MeToo-liikkeen huippukohdassa ja tavoittanut täydellisesti julkisessa keskustelussa vallitsevan jyrkän oikeamielisen tunnelman. Vaikka nuori Maud Dixon olisi sinä iltana Driftwood Tavernin takapihalla tehnyt kuinka vakavan rikoksen puukottaessaan Frank Dillardin – uhkaavan, läpikotaisin irstaan mieshahmon – häntä oli vaikea siitä syyttää.

Kirjaa oli myyty yli kolme miljoonaa kappaletta jo pelkästään Yhdysvalloissa ja siitä oli tekeillä minisarja. Kirjailija Maud Dixonista taas tiedettiin merkillisen vähän. Hän ei antanut haastatteluja, ei esiintynyt, ei markkinoinut kirjaansa millään tavalla. Kirjan lopussa ei ollut edes kiitoksia.

Kustantamo – yksi Forresterin kilpailijoista – oli myöntänyt, että ”Maud Dixon” oli salanimi, koska kirjailija halusi pysyä tuntemattomana. Se oli luonnollisesti käynnistänyt kiihkeän keskustelun hänen todellisesta henkilöllisyydestään. ”Kuka on Maud Dixon?” kyseltiin loputtomiin lehtiartikkeleissa, netin keskustelupalstoilla ja kustannusalan lounailla ympäri kaupunkia.

Molemmat Yhdysvalloista löytyvät Maud Dixonit oli asianmukaisesti jäljitetty ja suljettu pois laskuista. Toinen asui hoitokodissa Chicagossa eikä muistanut edes omien lastensa nimiä. Toinen oli hammashoitaja, kotoisin keskiluokkaisesta kaupungista Long Islandilta eikä kaikkien todistusten mukaan ollut koskaan osoittanut minkäänlaisia kirjallisia lahjoja tai pyrkimyksiä.

Monet pitivät tarinaa omakohtaisena, koska kirjailijalla oli sama nimi kuin kertojalla. Amatöörietsivät olivat löytäneet rikoksia, jotka muistuttivat joiltakin piirteiltään kirjan tapahtumia, mutta yksikään ei vastannut niitä niin täydellisesti, että olisi kelvannut aukottomaksi todisteeksi. Sitä paitsi Mississippi salasi nuorisorikollisten oikeudenkäyntitiedot siihen asti, että he täytti-

vät kaksikymmentä vuotta. Collyer Springsin kaupunkia ei ollut olemassa. Siihen tutkimukset tyrehtyivät.

Yleisesti ottaen Florence halveksi kirjoja, joiden suosio perustui dramaattiseen juonenkuljetukseen. Hänen silmissään murha oli halpaa valuuttaa. *Mississippi Foxtrotia* lukiessaan hän oli kuitenkin ällistynyt. Murha ei ollut ulkokohtainen tempu panosten nostamiseksi – se oli kirjan ydin ja oikeutus. Lukija tunsi kertojan hädän, tekoon johtaneen pakottavan syyn, jopa tekijän tyydytyksen terän upotessa lihaan.

Florence pystyi yhä lausumaan kyseisen kohdan ulkomuistista:

Veitsi työntyi sisään vaivattomasti, teräväreunaisena tunkeilijana Frankin sisusten lämpimiin, naisellisiin poimuihin. Maud iski uudelleen. Tällä kertaa veitsi osui kylkiluuhun ja tärähti rajusti. Hänen kätensä lipesi kahvalta ja läiskähti pehmeään, paljaaseen ihoon. Nyt Frankin vatsaa peitti jo veri, joka liiskasi karkeat, mustat karvat ihoa vasten kuin vastasyntyneen lapsen hiukset.

Kertojan ääni oli jotakin, mitä Florence ei ollut koskaan kuullut: tarkka ja raju, lähes väkivaltainen. Hänelle ei lopulta ollut mitään väliä sillä, oliko Maud Dixon mies vai nainen. Florence nimittäin tiesi, että olipa Maud Dixon kuka tahansa, hän oli ulkopuolinen – samalla tavalla kuin Florence itse.

”Täytyykö siitä nyt noin kauheasti hermostua?” Fritz vastasi Amandalle. ”En minä väitä, etteivät naiset osaa kirjoittaa. Sanon vain, ettei tämä nimenomainen kirjailija ole nainen.”

Amanda nipisti nenänvarttaan ja veti syvään henkeä. ”Ai täytyykö siitä hermostua? No täytyy, ja ihan vain sen takia, että tämä nimenomainen kirjailija myi sinä vuonna parhaiten ja oli National Book Award -ehdokkaana. Mutta tietysti se voi ol-

la 'tärkeä' kirja vain jos se on miehen kirjoittama. Jos se olisi jonkun naisen tekemä, se olisi pelkkää lukupiirilässytystä. Ei jumalauta, se nyt vain ei käy, että te ensin viette kaikki keksit purkista ja sitten tulette ja otatte meiltä pois vielä viimeisetkin murut.”

”Oikeastaan”, Florence puuttui puheeseen, ”kirjailijoista James Patterson myi sinä vuonna parhaiten, vaikka *Mississippi Foxtrot* olikin vuoden myydyin kirja.” Kaikki kääntyivät kuin merkistä katsomaan häntä. ”Luulisin”, hän lisäsi, vaikka olikin täysin varma, ja inhosi heti itseään arkuutensa vuoksi.

”No mutta kiitos, Florence, siinä meni vielä yksi muru.”

”Mutta kun sinun on ihan turha tehdä tästä mitään naurettavaa mies-nais-kysymystä”, Fritz sanoi Amandalle. ”Kaverini – joka muuten sattuu olemaan nainen – on töissä Frost/Bollenilla ja kertoi varmana tietona, että Maud Dixon on mies. Maud Dixon tietysti voisi olla nainen, mutta tässä tapauksessa hän sattumalta ei ole.” Fritz kohautti hartioitaan kuin pahoittelakseen tapahtunutta. Frost/Bollen oli Maud Dixonin agenttuuri.

”Kuka hän sitten on?” Amanda tivasi. ”Minkä niminen?”

”Siinä Fritz epäröi. ”En tiedä. Kaverini vain sattui kuulemaan, kun hänestä puhuttiin miehenä.”

Amandan kädet lennähtivät pystyyn. ”Helveti mitä paskaa. Kukaan mies ei olisi voinut kirjoittaa sitä kirjaa. On kerta kaikkiaan mahdotonta, että mies voisi kirjoittaa naisesta niin uskottavasti. Ei vaikka hän olisi itse mielestään kuinka taitava.”

Aivan kuin rangaistakseen itseään äskeisestä arkuudestaan Florence sanoi: ”Entä Henry James? E. M. Forster? William Thackeray?” Hän oli aina tuntenut sielujen sympatiaa Becky Sharpin kanssa.

Amanda kääntyi hänen puoleensa. ”Et ole tosissasi. Voisiko *Mississippi Foxtrot* sinusta olla miehen kirjoittama?”

Florence kohautti olkapäitään. ”Ehkä. En ymmärrä, mitä väliä sillä on.”

Amandan katse kohosi kattoon, ja hän sanoi järkyttyneenä: ”Tämä tässä ei ymmärrä, mitä väliä sillä on.” Hän kääntyi taas Florencen puoleen ja kysyi: ”Oletko sinä kirjailija?”

”En”, Florence sanoi hiljaa. Itse asiassa hän olisi halunnut yli kaiken olla kirjailija. Eivätkö he kaikki halunneet? Jokaisella heistä luultavasti oli romaanin puolikas piilossa pöytälaatikon perukoilla. Mutta itseään ei voinut sanoa kirjailijaksi ennen kuin se pääsi pöytälaatikosta pois.

”Sitten sinun on ehkä vaikea ymmärtää, kuinka tärkeää on, että naisille on kirjallisuusmaailmassa esikuvia. Muita naisia, jotka ovat kulkeneet heidän edellään ja kieltäytyneet siitä, että miehet kuvaavat heidän sisäistä elämäänsä. Minä en kaipaa enää yhtään miestä kertomaan minulle, millaisia naiset ovat. Menisikö edes se perille?”

Florence teki eleen, joka oli jotakin olkapäiden kohautuksen ja nyökkäyksen välimailta.

”Onneton se maa, joka tarvitsee sankareita”, Amanda lisäsi.

Florence ei vastannut.

”Brechtiä?” Amanda hoputti odottavan näköisenä.

Florence tunsi lämmön tulvahtavan kasvoilleen ja kääntyi vaistomaisesti pois salatakseen sen. Hän kulautti viinin kerralla kurkkuunsa, asteli tiskille ja kohotti siellä tyhjää lasia baarimestarin suuntaan kireä hymy huulillaan.

Hän jäi nojaamaan tiskiin ja nosti särkeviä jalkojaan korkokengistä vuorotellen. Hän ei ollut koskaan pitänyt Amandan kaltaisista tytöistä, siitä tavasta, jolla he säteilivät vaivatonta itsevarmuutta. He olivat niitä samoja tyttöjä, jotka koulussa olivat ottaneet hänet viikoksi siipiensä suojiin ja kuljettaneet häntä mukaan kuin rescuekoiraa, kunnes olivat kyllästyneet leikkiinsä.

Florence tiesi, että oli ollut heille pelkkää rekvisiittaa, tarpeista esitystä varten. Ja jos hän ei ollut suostunut yhteistyöhön, toisin sanoen näyttelemään kiitollista suojattia, hänen arvonsa heidän silmissään oli romahtanut. Sellainen teeskentely oli vieläpä niin typerää – juuri se oli harmittanut häntä kaikkein eniten. Upper West Sidestä kotoisin oleva Amanda kantoi feminismiään samalla tavalla kuin oli varmaankin aikoinaan pitänyt yksityiskoulun koulupukua – huolettomasti ja uhraamatta sille montakaan ajatusta, mutta täysin omistautuneena.

Florence ei ollut koskaan löytänyt sisältään sellaista raivoisaa närkästystä, jota ajan henki tuntui vaativan, ja kyvyttömyys osallistua yhteiseen paheksuntaan jätti hänet usein ulkopuolelle – no, kaikesta. Sellainen pöyristyminen tuntui olevan liimaa, joka piti yhdessä kaikkia muita: pariskuntia, ystäviä, useimpien mediajättien tavoittelemia yleisöjä. Jopa nimiä vetoomuksiinsa kadulla keräävät nuoret jättivät Florencen rauhaan aivan kuin olisivat aistineet hänen myötäsentyisen solipsisminsä.

Se ei tarkoittanut, ettei Florence olisi suuttunut koskaan – kaikkea muuta – mutta hän säästi kiukkunsa henkilökohtaisempaan käyttöön. Kyseistä käyttöä hän ei tosin osannut sen tarkemmin määritellä. Hän saattoi yllättyä raivonpuuskistaan siinä kuin kaikki muutkin. Ne olivat harvinaisia, hämmentäviä kokemuksia, joiden jäljiltä hän oli heikko ja hiukan pyörällä päästään, kuin aikaerorasituksen vuoksi, aivan kuin hänen ruumiinsa olisi rientänyt hänen edelleen ja hän olisi vasta saanut sen kiinni.

Kerran yliopistossa luovan kirjoittamisen kurssilla professori oli repostellut hänen novelliaan kaikkien kuullen väittämällä sitä tylsäksi ja syyttämällä sitä omaperäisyyden puutteesta. Tunnin jälkeen Florence oli ryhtynyt puolustamaan aikaansaannostaan yhä vain hysterisempään sävyyn ja käynyt lopulta henkilökohtaiseen hyökkäykseen aiheenaan professorin oma ura farmiliigan

kirjailijana, jonka ainoa julkaistu teos, mitätön novellikokoelma, ei ollut ikimaailmassa kiinnostanut ketään. Florencen höyryn viimein ehtyessä opettaja oli tuijottanut häntä kasvoillaan ilme, jota oli voinut kuvailla vain kauhistuneeksi. Florence itse ei tahtonut kunnolla muistaa, mitä oli tullut sanoneeksi.

Baarimestarin viimein huomattessa tyhjän lasin Florence kuuli takaansa äänen, joka sanoi: ”Olen samaa mieltä.”

Hän kääntyi. Siinä seisoivat Simon Reed, Forresterin kustannusjohtaja, pitkä ja laiha mies, jolla oli liehuva tukka, sirot piirteet ja kesakoiden kirjomat kasvot. Simonia pidettiin piireissä komeana, vaikka Florence saattoikin kuvitella, mitä hänestä olisi sanottu Port Orangessa, missä sirot piirteet eivät olleet varsinainen miehisyyden merkki.

Florence kääntyi hänen puoleensa. ”Mistä?”

”Siitä, että on aivan vitun sama, kuka Maud Dixon oikeasti on.” Sanat valuivat Simonin suusta kuin keitto suupielestä. Florence tajusi hänen olevan juovuksissa. ”Se ei muuta sitä, mitä kirjan sivuilla lukee”, Simon jatkoi. ”Tai on tietysti niitä, joille se muuttaa, mutta ei sen pitäisi. Ezra Pound oli fasisti, mutta hän kirjoitti aivan vitun hienoja lauseita.”

”Tuon maan on muurahainen kentauri”, Florence sanoi.

”Pois ylenkatse, sanon minä, pois.” Simon nyökkäsi. He hymyilivät toisilleen hiljaista rikostoverien hymyä. Florence näki Amandan katselevan, mutta huomattessaan hänen huomanneen Amanda käännähti heti pois. Baarimestari laski tiskille uuden viinilasin Florencea varten. Kun Florence tarttui siihen, Simon kilautti omaa lasiaan sen reunaan ja nojautui lähemmäs.

”Nimettömyydelle”, Simon sanoi hiljaa.

2.

Lopun iltaa Florence tunsi Simonin huomion seuraavan häntä ympäri salia. Vanhempien miesten arvioivat katseet eivät olleet hänelle mitään uutta, mutta kotipuolella hän oli pitänyt ukkojen tuijotusta inhottavana aivan kuin se olisi vaatinut häneltä jotain, missä hän ei halunnut olla mukana. Tänä iltana hän kuitenkin nautti Simonin tutkivasta katseesta. Simon oli eri luokkaa kuin miehet, joiden keskellä hän oli varttunut: varsijousten ja aluspaitarusketuksen sijasta Simonilla oli ensipainoksia ja ironian taju. Ja kaikki tietysti tiesivät, että Simon oli naimisissa näyttelijä Ingrid Thornen kanssa. Sellaisen miehen arvostava katse tuntui siltä kuin olisi ansainnut paikan jollakin korkeammalla ole-massaolon tasolla, aivan kuin Simonin huomio olisi magneetin tavoin vetänyt hänestä esille jotakin, mistä hän ei itse ollut aiemmin ollut lainkaan tietoinen.

Kahden tunnin kuluttua vieraiden joukko alkoi harventua ja Lucy kysyi Florencelta, lähtisivätkö he jo. He asuivat molemmat Astoriassa ja kulkivat usein samalla junalla kotiin.

”Mene sinä vain”, Florence sanoi. ”Taidan ottaa vielä yhden.”

”Voin kyllä odottaa.”

”Ei kun mene vain.”

”Okei.” Lucy horjui kahden vaiheilla. ”Jos kerran olet varma.”

”Olen”, Florence sanoi merkitsevästi.

Ajoittain Lucyn ystävyys tuntui tukahduttavalta, vaikka Florencen olisikin kysyttäessä ollut pakko myöntää, että Lucyn ehdoton omistautuminen toi mukanaan turvallisuuden tunteen, joka painoi vaakakupissa huomattavasti klaustrofobiaa enemmän, mahdollisesti siksi, että hänen äitinsä oli jo varhain opettanut hänet tunnistamaan tunteista vain niiden äärimmäisimpiä muotoja. Kaikki hillitty tuntui Florencesta kylmältä ja epäaidolta.

Lucy lähti heilauttaen kättään raukeasti. Florence tilasi taas lasin viiniä ja joi sen hitaasti, salia silmäillen. Juhlijoita oli jäljellä enää parikymmentä, eikä hän tuntenut ketään niin hyvin, että olisi voinut mennä juttelemaan. Simon oli linnoittautunut nurkkaan keskustelemaan markkinointipäällikön kanssa. Heidän jutulleen ei näyttänyt tulevan loppua.

Florence tunsu itsensä tyhmäksi. Mitä hän oikein oli odottanut?

Hän pamautti lasinsa tiskiін suuremmalla voimalla kuin oli aikonut ja lähti etsimään takkiaän ovenpielen sekasotkusta. Hän tempaisi sen käteensä ja lähti.

Ulkona tuuli pieksi hänen paljaita sääriään. Hän kääntyi pohjoiseen ja lähti astelemaan ripeästi maanalaisen suuntaan. Hän oli juuri kääntymässä kulmasta 8th Streetille kuullessaan jonkun huutavan nimeään. Hän kääntyi. Simon hölkkäsi hänen peränsään laivastonsininen päällystakki käsivarrelle taiteltuna.

”Mentäisiinkö ottamaan vielä yhdet?” Simon kysyi luontevasti kuin mies, joka ei ole juuri juossut kadulle naisen perään.

3.

He menivät Tom & Jerry'siin Elizabeth Steetille, ja siellä Simon vaati, että heidän oli tilattava Guinnessia. ”Join varmaan uimaaltaallisen tätä kun olin Oxfordissa”, Simon sanoi. ”Nyt tunnen itseni taas nuoreksi sen ansiosta.” Hänen puheessaan oli aina kuulunut häivähdyks englantilaisista loppunousuista, jos ei aivan korostuksesta. Nyt Florence tiesi miksi.

He löysivät tilaa baarin perältä ja asettuivat vastatusten tahmean pöydän ääreen. Florence maistoi lasistaan ja irvisti.

Simon nauroi. ”Siihen täytyy tottua.”

”Ei asioihin pitäisi totutella vain totuttelemisen vuoksi”, Florence väitti vastaan. ”Sama kuin lukisi väkisin loppuun kirjan, josta ei pidä. Sen voi ihan hyvin jättää kesken! Lukea jotain muuta!”

”Ikävä sanoa, mutta saatat olla väärällä alalla. Arvaa paljonko minun täytyy lukea sellaisia kirjoja, joista en pidä niin yhtään. Hyvien seulominen huonojen joukosta kuuluu työnkuvaan.”

”Ei minua kiinnosta ruveta kustannustoimittajaksi”, Florence sanoi ja huitaisi väheksyen.

”Ihan vain varmuuden vuoksi”, Simon vastasi hämillisesti hymyillen, ”kai sinä tajuat, että minä olen sinun pomosi? Voisit teeskennellä välittäväsi edes hiukan siitä hommasta, josta sinulle maksetaan.”